

OPGESTELD VOOR: GEMEENTE MAASHORST // OPGESTELD DOOR: STANTEC B.V.

Nader onderzoek vleermuizen ter plaatse van Hoek Leeuweriksweg Land van Ravensteinstraat te Uden

REFERENTUENUMMER:

377200239

5-7-2023

Nader onderzoek vleermuizen ter plaatse van Hoek
Leeuweriksweg Land van Ravensteinstraat te Uden

In opdracht van:
Gemeente Maashorst

Opgesteld door:
[REDACTED]

Projectnummer Stantec:
377200239

Documentnaam:
Nader onderzoek vleermuizen ter plaatse van Hoek
Leeuweriksweg Land van Ravensteinstraat te Uden (20210539,
377200239)

Datum:
5 juli 2023

Versie	Vrijgegeven door	Datum
Nader onderzoek vleermuizen ter plaatse van Hoek Leeuweriksweg Land van Ravensteinstraat te Uden (20210539, 377200239)	[REDACTED]	05-07-2023

Postadres
Postbus 270
2600 AG DELFT
T 015 7511600

Bezoekadres
Poortweg 4D
2612 PA DELFT
www.stantec.com/nl

KVK Haaglanden 27 18 43 23
BNP Paribas 22 76 53 920
IBAN NL75BNPA0227653920 BIC BNPANL2A
Stantec BV is ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 en VCA** gecertificeerd

Het is niet toegestaan de inhoud en/of vorm van door Stantec opgestelde rapportages aan te passen.

Inhoudsopgave

1.0 Samenvatting	1
2.0 inleiding	2
2.1 Aanleiding en doel	2
2.2 Huidige situatie en omgeving	2
2.3 Geplande ontwikkelingen	5
3.0 Onderzoeksmethodiek	6
3.1 Onderzoeksrondes	6
3.2 Methodiek vleermuisonderzoek	6
4.0 Resultaten en effectenbeoordeling	8
4.1 Gebouwbewonende vleermuizen	8
4.2 Overige soorten	12
5.0 Conclusies en aanbevelingen	13
Bronvermelding	14

Bijlagen:

- Bijlage 1: Wettelijk kader
- Bijlage 2: Conclusie Quicksan Flora en Fauna
- Bijlage 3: Kadastrale kaart

1.0 SAMENVATTING

Locatiennaam	Leeuweriksweg Land van Ravensteinstraat te Uden	
Soortenbescherming	Ja, algemene broedvogels	Bomen zijn geschikt als nestlocatie voor algemene broedvogels
	Ja, gebouwbewonende vleermuizen	Twee paar- en één zomerverblijfplaats zijn waargenomen binnen het plangebied.
Mitigerendemaatregelen	Gewone dwergvleermuis	Acht tijdelijke en acht permanente paarverblijfplaatsen dienen aangeboden te worden.
Ontheffing	Een ontheffing en mitigatieplan is noodzakelijk voor de gewone dwergvleermuis ¹ .	
Natura 2000	Stikstofberekening is separaat uitgevoerd.	
Natuurnetwerk Nederland	Maatregelen zijn niet noodzakelijk.	
Houtopstanden	Een meld- en herplantingsplicht is niet van toepassing. Wel zijn mogelijk maatregelen van toepassing voor enkele bomen. Zie punt ² .	

¹ § 3.2. Artikel 3.5, lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

§ 3.2. Artikel 3.5, lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

² De gemeente Uden hanteert een Groene Kaart opgesteld waarop de beschermde houtopstanden en bomen binnen de bebouwde kom zijn weergegeven. Het projectgebied grenst aan drie beeldbepalende bomen en op het terrein van de basisschool Klimboom (binnen het projectgebied) staan vier potentieel monumentale bomen. Voor deze bomen dient een kapvergunning te worden aangevraagd indien ze gekapt worden.

2.0 INLEIDING

Stantec heeft van de gemeente Maashorst opdracht gekregen voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de gewone dwergvleermuis in het kader van de Wet natuurbescherming aan de Hoek van Leeuweriksweg en Land van Ravensteinstraat te Uden.

2.1 AANLEIDING EN DOEL

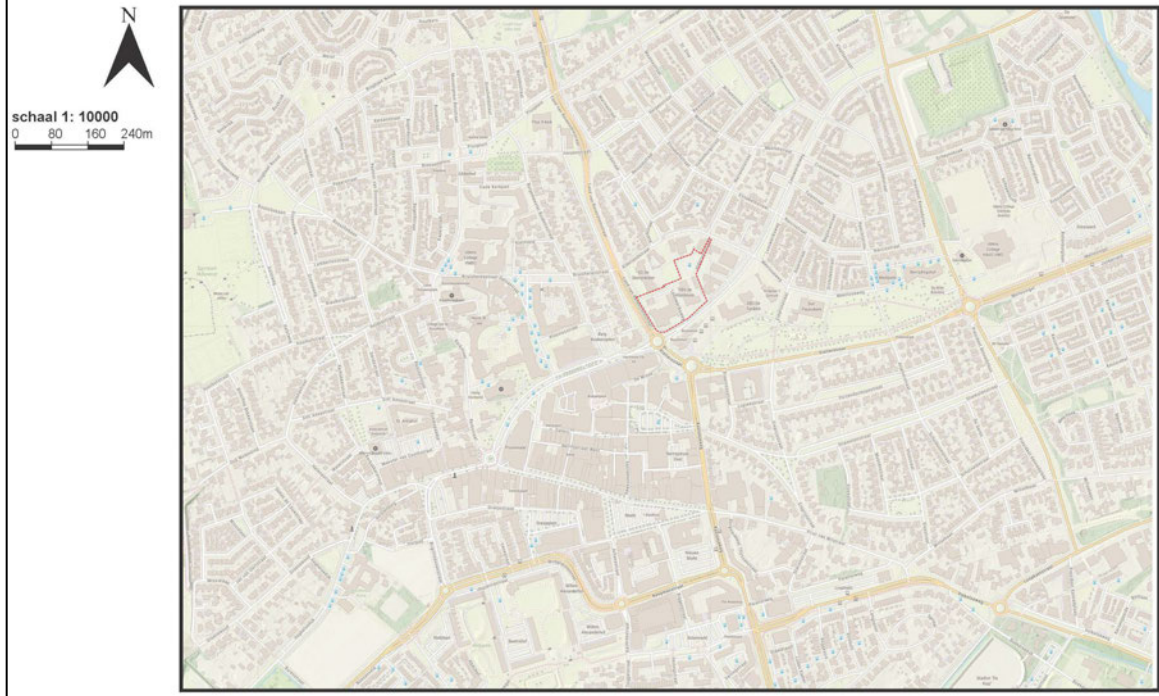
Aanleiding voor het nader onderzoek zijn de voorgenomen werkzaamheden ter plaatse van de hoek Leeuweriksweg en Land van Ravensteinweg te Uden (zie bijlage 2 voor projectlocatie). De panden van het voormalig politiebureau, de brandweer en basisschool de Klimboom, alsmede het achterliggende openbare parkeerterrein aan de Leeuweriksweg komen op termijn vrij. Om aan de woonbehoefte in Uden tegemoet te komen wil de gemeente op deze locatie een woongebied ontwikkelen. De bestaande bebouwing wordt gesloopt om zo ruimte te maken voor de geplande nieuwbouw. Daarvoor is een quickscan flora en fauna uitgevoerd (Ekoza, 2022). Daaruit is naar voren gekomen dat vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten zijn en nader onderzoek noodzakelijk is voor gebouw- en boombewonende soorten.

Het doel is om inzichtelijk te krijgen, doormiddel van verschillende soortgerichte onderzoeksmethodieken, of de eerdergenoemde soorten gebruik maken van het plangebied. Met een toetsing aan de wet is bepaald of bij de herinrichting sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming waaruit een ontheffingsaanvraag kan voortkomen. Vleermuizen zijn namelijk landelijk beschermd. Zonder vrijstelling, een goedgekeurde gedragscode of ontheffing mogen deze soorten niet worden geschaad (verwond, gedood, en vaste rust- en verblijfplaatsverstoring plaatsvinden).

2.2 HUIDIGE SITUATIE EN OMGEVING

Het projectgebied ligt centraal in Uden tussen de Leeuweriksweg, Land van Ravensteinstraat en de Aldetiendstraat (bijlage 3). Het projectgebied omvat de kadastrale percelen 6188, 7797, 7798, 7962 en een deel van perceel 8334. Allen behorend tot sectie M in de kadastrale gemeente Uden (UDN00). Zie bijlage 2 voor de kadastrale kaart. Figuur 1 geeft de locatie van het plangebied binnen Uden weer.

Het projectgebied bestaat uit een voormalig politiegebouw, basisschool Klimboom aan de Leeuweriksweg en de parkeerplaats aan de Aldetiendstraat. Het voormalige politiegebouw bevat drie bouwlagen en is opgetrokken uit bakstenen met op het dak bitumen shingles. De basisschool Klimboom bevat één bouwlaag en heeft een plat dak. Binnen het projectgebied staan verschillende bomen maar verder is het grotendeels betegeld (Ekoza, 2022). Figuur 2 geeft een impressie van het projectgebied.

Figuur 1: Locatie plangebied binnen Uden (in rood).

Figuur 2: Impressie van het plangebied.

2.3 GEPLANDE ONTWIKKELINGEN

De geplande ontwikkeling bestaat uit het slopen van het voormalig politiebureau, de brandweer en basisschool de Klimboom. Om aan de woonbehoefte binnen de gemeente te voldoen en het centrum te verduurzamen gaat de gemeente Maashorst nieuwbouw realiseren in het plangebied. Dit zal bestaan uit 3 gebouwen:

1. Gebouw 'De Kazerne' met 83 appartementen, evenals drie eenheden voor (para)medische zorg;
2. Gebouw 'Het Lokaal' met maximaal 30 appartementen, evenals een sociale ontmoetingsplek;
3. Gebouw 'De Plaats' met 12 woningen.

Onder De Kazerne en Het Lokaal wordt een half verdiepte parkeerkelder gerealiseerd (zie figuur 3).

Figuur 3: De toekomstige ontwikkeling van het plangebied.

3.0 ONDERZOEKSMETHODIEK

In dit hoofdstuk is per soort de methodiek van het nader onderzoek toegelicht. De protocollen die daarbij zijn aangehouden zijn beschreven en ook zijn de veldbezoeken en weerscondities weergegeven in een tabel. Daarbij zijn ook mogelijke bijzonderheden vermeld.

De betrouwbaarheid van de resultaten en kwaliteit is geborgd omdat voor elke soortgroep de voorgeschreven protocollen zijn gevolgd en een passende bezetting (aantal veldwerkers) is ingezet.

3.1 ONDERZOEKSRONDES

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de geldende protocollen. In de tabel 1 zijn de onderzoeksrondes weergegeven.

Tabel 1: Onderzoeksrondes van het nader onderzoek.

Datum	Onderzoeks tijd	Zonsondergang/ zonsopkomst	Weersomstandigheden	Onderzoekers	Soort onderzoek
18-08-2022	20:50- 23:30	20:58	20 °C, geen bewolking, wind 2 bft., droog	2 veldwerkers	Paar- en zomertijd
25-08-2022	23:50-02:00	20:39	23 °C, geen bewolking, wind 3 bft., droog	2 veldwerkers	Massa Winterverblijf
09-09-2022	23:54-02:00	20:06	23 °C, volledige bewolking, wind 3 bft., 15 minuten motregen	2 veldwerkers	Massa Winterverblijf
15-09-2022	20:40-22:55	19:50	14 °C, lichte bewolking, wind 3 bft., droog	2 veldwerkers	Paartijd
16-05-2023	21:20-23:54	21:24	14 °C, lichte bewolking, wind 1 à 2 bft., droog	4 veldwerkers	Kraam- en zomertijd
17-05-2023	21:15-00:00	21:24	15 °C, lichte bewolking, wind 2 bft., droog	3 veldwerkers	Kraam- en zomertijd
08-06-2023	02:10-05:25	05:21	14 °C, lichte bewolking, wind 2 bft., droog	3 veldwerkers	Kraam- en zomertijd
08-06-2023	21:45-00:25	21:50	20 °C, geen bewolking, wind 2 bft., droog	7 veldwerkers	Kraam- en zomertijd

3.2 METHODIEK VLEERMUISONDERZOEK

Het nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisinventarisaties van Netwerk Groene bureaus (Netwerk Groene Bureaus, 2021). Ook is gebruik gemaakt van het kennisdocumenten voor vleermuizen van Bij12 (Bij12, 2017). Onderzoek is gedaan naar (zomer)kraamverblijfplaatsen, paarverblijf- en massa winterverblijfplaatsen. Tijdens het onderzoek is gelet op het over-, in- en uitvliegen van vleermuizen van bebouwing binnen het plangebied. Dat is gedaan op zichtwaarneming en met behulp van een batdetector (Pettersson D240X en Anabat Scout) en een zaklamp. Daarmee is de niet hoorbare sonar van vleermuizen omgezet naar hoorbare geluiden. Afhankelijk van de frequentie, duur en intensiteit van het geluid is de soort te determineren. Het onderzoek is uitgevoerd tijdens gunstige omstandigheden (maximaal motregen, windkracht minder dan 5 Bft., temperatuur niet onder 10 graden Celsius).

Zomer- en kraamverblijf

In de zomer verblijven vrouwtjes (meestal in kolonies) in kraamverblijven. Van 16 mei 2022 tot en met 08 juni 2022 zijn vier onderzoekrondes uitgevoerd. Drie rondes zijn rond zonsondergang uitgevoerd. Omdat uitvliegende dieren makkelijk te missen zijn, is ook één ochtendronde uitgevoerd. Daarnaast geldt er een tussenperiode van 20 dagen tussen de avondrondes en eenmaal 20 dagen tussen één avondronde en de ochtendronde. In de ochtend keren de dieren terug naar de verblijfplaats en blijven ze kort zwermen rondom de ingang voordat ze invliegen waardoor het makkelijker is de dieren visueel waar te nemen. Onderdeel van het zwermen is dat ze vaak voor het invliegen meerdere keren langs de ingang en tikken ze de ingang meerdere keren aan.

Paarverblijf

Aan het einde van de zomer verblijven mannetjes en vrouwtjes kort in paarverblijven. In deze periode zijn de paarroepen van enkele soorten waarneembaar. Daarna verblijven de dieren in winterverblijven. Van 18 augustus 2022 tot en met 30 september 2022 zijn 2 onderzoekrondes uitgevoerd. De rondes zijn rond zonsondergang uitgevoerd. Daarbij geldt een tussenperiode van 20 dagen tussen de rondes.

Winterverblijfplaatsen

Winterverblijfplaatsen worden als rustplek (winterslaap) gebruikt van november tot en met maart. Vanaf augustus komen de gewone dwergvleermuizen al bij de winterverblijven zwermen en kunnen ze al in gebruik genomen worden. Tussen de periode van 1 augustus tot 10 september zijn twee onderzoekrondes uitgevoerd van tussen 0:00-2:00. Daarnaast geldt er een tussenperiode van 10 dagen.

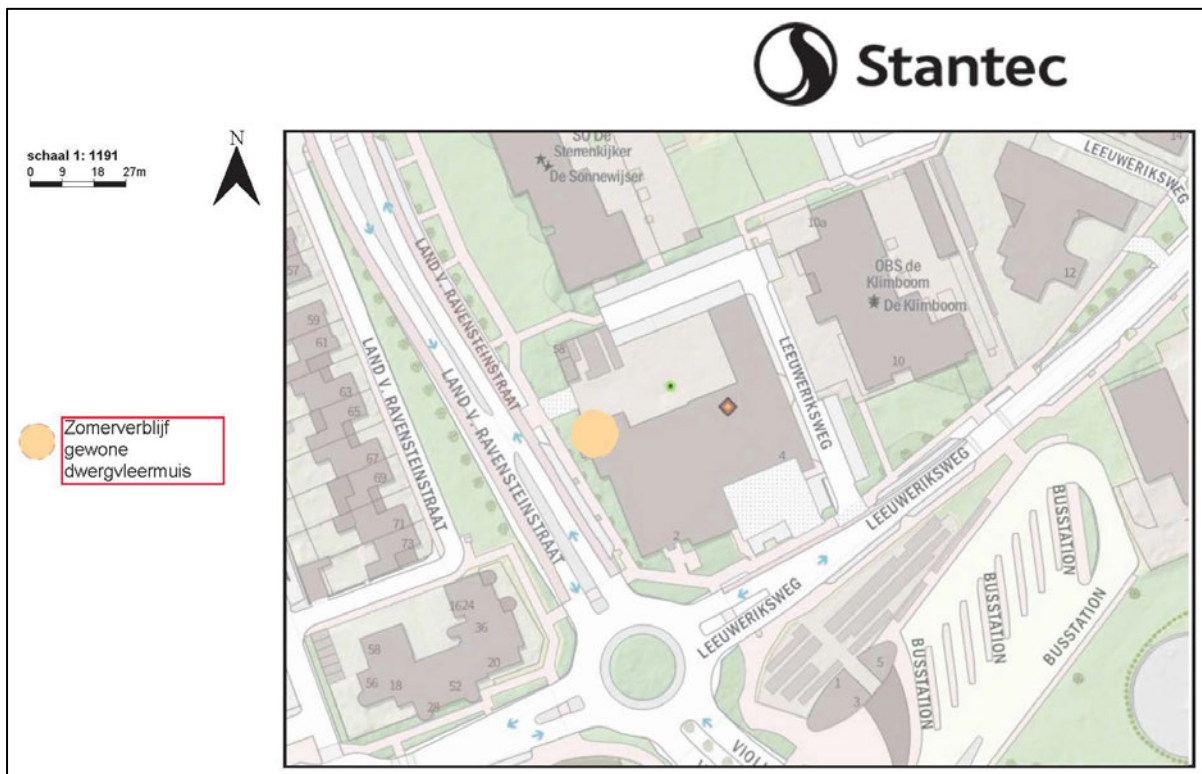
4.0 RESULTATEN EN EFFECTENBEOORDELING

4.1 GEBOUWBEWONENDE VLEERMUIZEN

4.1.1 Kraamtijd/zomerverblijf

Tijdens de veldbezoeken zijn in de kraamtijd waarnemingen gedaan van over-/langsvliegende en foeragerende laatvlieger en gewone dwergvleermuis. Ter plaatse van het politiebureau is een zomerverblijf aangetroffen van één gewone dwergvleermuis (zie figuur 4).

Datum	Waargenomen vleermuissoorten	Waargenomen functies	Waargenomen gedrag	Aantal	Te onderzoeken functie	Verblijfplaats waargenomen
16-05-2023	Gewone dwergvleermuis	Foerageer gebied	Foeragerend/overvliegend	7	Kraam/zomer	Nee
	Gewone dwergvleermuis	Vliegroute	Overvliegend	3		Nee
	Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijf	Uitvliegend	1		Ja
	Laatvlieger	Foerageergebied	Foeragerend	1		Nee
17-05-2023	Gewone dwergvleermuis	Foerageer gebied	Foeragerend/overvliegend	7	Kraam/zomer	Nee
	Gewone dwergvleermuis	Vliegroute	Overvliegend	2		Nee
08-06-2023 (ochtend)	Gewone dwergvleermuis	Foerageer gebied	Foeragerend	5	Kraam/zomer	Nee
	Gewone dwergvleermuis	Vliegroute	Overvliegend	3		Nee
08-06-2023 (avond)	Gewone dwergvleermuis	Foerageer gebied	Foeragerend	10	Kraam/zomer	Nee
	Gewone dwergvleermuis	Vliegroute	Overvliegend	5		Nee
	Laatvlieger	-	Overvliegend	4		Nee

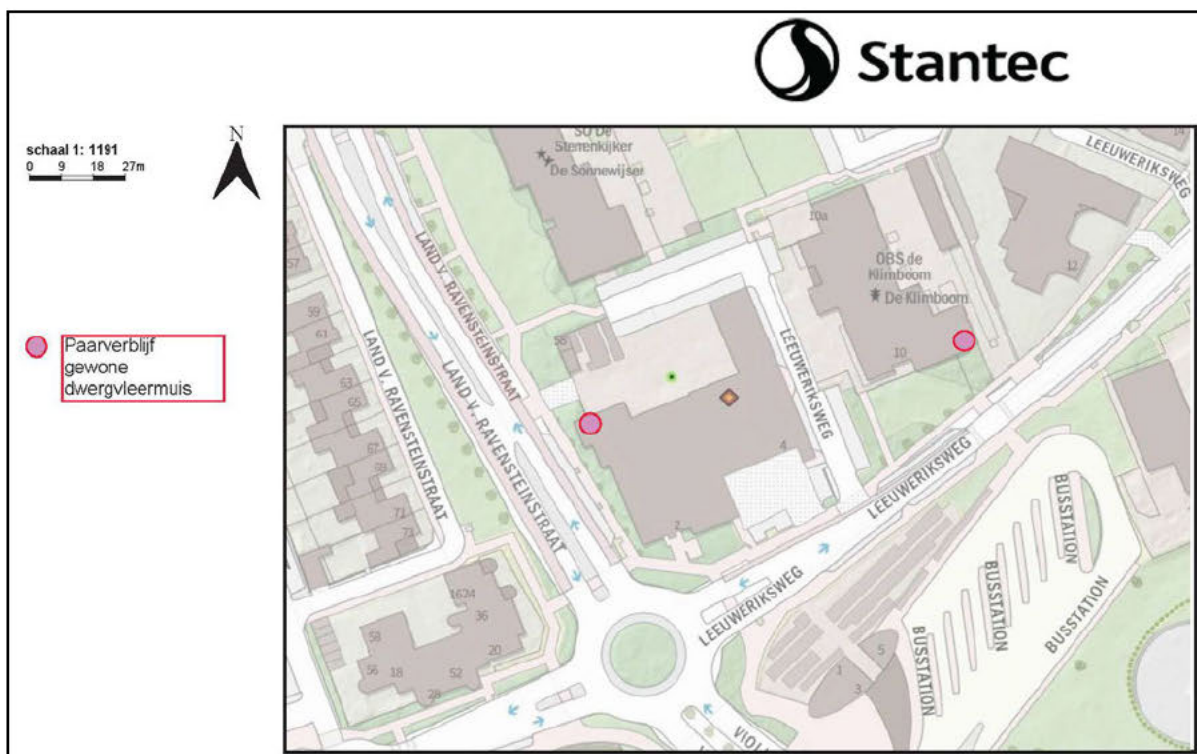
Figuur 4: Locatie zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis.

Toetsing

Op basis van het nader onderzoek naar kraam- en zomerverblijfplaatsen is te concluderen dat ter plaatse van het projectgebied één zomerverblijf aanwezig is van gewone dwergvleermuis. Het zomerverblijf is waargenomen op de noordwesthoek van het gebouw aan de Land van Ravensteinstraat. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk (Artikel 3.5; lid 2). Een mitigatieplan is benodigd waarmee de ontheffing kan worden aangevraagd.

4.1.2 Paartijd

In de paartijd zijn waarnemingen gedaan van over-/langsvliegende en foeragerende vleermuizen. Het betrof de laatvlieger en gewone dwergvleermuis. Twee paarverblijven van de gewone dwergvleermuis zijn waargenomen. De paarverblijven zijn waargenomen op de noordwesthoek van het gebouw aan de Land van Ravensteinstraat en de zuidzijde van het pand aan de Leeuweriksweg 10 (OBS de Klimboom).

Figuur 5: Locatie paarverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis.

Datum	Waargenomen vleermuissoorten	Waar - genomen functies	Waargenomen gedrag	Aantal	Te onderzoeken functie	Verblijfplaats waargenomen
18-8-2022	Gewone dwergvleermuis	Foerageer gebied	Foeragerend/ overvliegend	8	Paar/zomer	Nee
	Gewone dwergvleermuis	Vliegroure	Overvliegend	2		
	Laatvlieger	-	Overvliegend	1		
15-9-2022	Gewone dwergvleermuis	Foerageer gebied	Foeragerend/ overvliegend	4	Paarverblijf	Nee
	Gewone dwergvleermuis	Paarverblijf	Paarrop	2		Ja

Toetsing

Op basis van het nader onderzoek naar paarverblijfplaatsen is te concluderen dat ter plaatse van het projectgebied twee paarverblijven aanwezig zijn van de gewone dwergvleermuis. Hierdoor zijn negatieve effecten door de geplande werkzaamheden op de vaste rust- en verblijfplaatsen binnen de grenzen van de projectlocatie niet uit te sluiten. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk (Artikel 3.5; lid 2). Een mitigatieplan is benodigd waarmee de ontheffing kan worden aangevraagd.

4.1.3 Massa winterverblijfplaats

Tijdens de veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op een winterverblijfplaats van vleermuizen ter plaatse van de projectlocatie. Tijdens het onderzoek zijn de gewone dwergvleermuis en de rosse vleermuis overvliegend en foeragerend waargenomen.

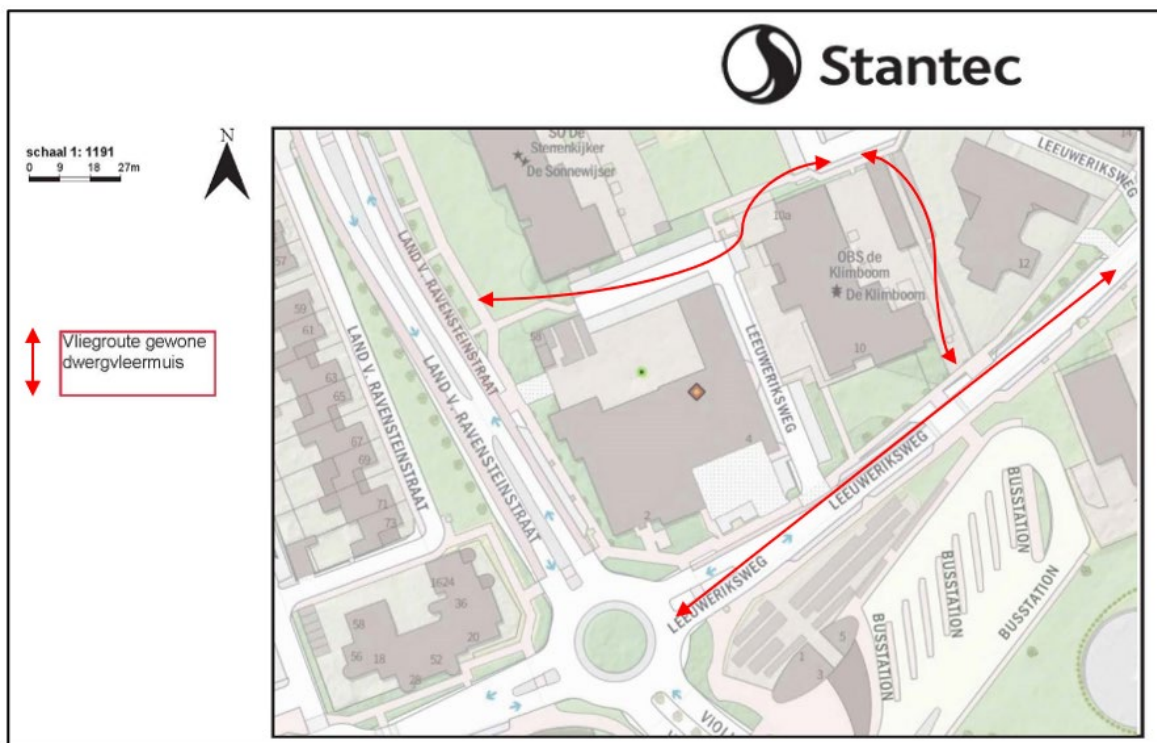
Datum	Waargenomen vleermuissoorten	Waar - genomen functies	Waargenomen gedrag	Aantal	Te onderzoeken functie	Verblijfplaats waargenomen
25-8-2022	Gewone dwergvleermuis	Foerageer gebied	Foeragerend/ overvliegend	3	Massa winter	Nee
	Gewone dwergvleermuis	-	Paarrop	2		Nee
	Rosse vleermuis	-	Overvliegend	2		Nee
9-9-2022	Gewone dwergvleermuis	Foerageer gebied	Foeragerend	2	Massa winter	Nee

Toetsing

Op basis van het nader onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen is te concluderen dat vleermuizen geen gebruik maken van de projectlocatie als winterverblijfplaats. Een ontheffing voor het vernietigen van winterverblijfplaatsen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk

4.1.4 Vliegroutes

Vliegroutes zijn geen onderdeel van dit nader onderzoek, maar zijn wel waargenomen. De Leeuweriksweg en de bomerij achter het politie- en brandweergebouw en de basisschool dienen als vliegroute voor de gewone dwergvleermuis. Deze zijn hier veelvoudig waargenomen.

Figuur 6: Waargenomen vliegroutes gewone dwergvleermuis.

Toetsing

Gezien er geen werkzaamheden plaatsvinden in de Leeuweriksweg zeg en de bebouwing op dezelfde locatie wordt teruggebouwd, worden er geen vliegroutes doorbroken. Er is geen sprake van het overtreden van een verbodsbepaling. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.2 OVERIGE SOORTEN

Tijdens de onderzoekronden van het nader onderzoek zijn ook andere soorten waargenomen ter plaatse van de projectlocatie. Het betreffen waarnemingen van de huiskat en egel en de algemene broedvogels als de merel, houtduif, Turkse tortel, stadsduif, merel en kraai.

Toetsing

Om negatieve effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels worden gecontroleerd of broedende vogels aanwezig zijn.

5.0 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Nader onderzoek naar de vleermuizen in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) is uitgevoerd op de Hoek Leeuweriksweg Land van Ravensteinstraat te Uden in de periode van 18 augustus 2022 tot 8 juni 2023. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de geldende protocollen. Uit de resultaten is gebleken dat vleermuizen aanwezig zijn en gebruik maken van het plangebied. Twee paarverblijfplaatsen en één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis zijn waargenomen. Negatieve effecten door de geplande werkzaamheden op de vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet uit te sluiten. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk (Artikel 3.1; lid 2 en Artikel 3.5; lid 2).

Maatwerk

Er dient altijd rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht. Deze plicht houdt in dat nadelige gevolgen voor de flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Uit het nader onderzoek en de quickscan is naar voren gekomen dat algemene broedvogels aanwezig kunnen zijn binnen en in de omgeving van het plangebied. De werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen, welke globaal loopt van half maart tot eind september, van start te gaan.

BRONVERMELDING

Bij12. (2017). *Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis*. Utrecht: Bij12.

Bij12. (2017). *Kennisdocument Gewone grootvleermuis*. Utrecht: Bij12.

Dotinga, H. (2017, 04 10). *Vogelbescherming Nederland Broedseizoen*. Opgehaald van Vogelbescherming Nederland: <https://www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/snoeien-in-het-broedseizoen-mag-dat>

Ministerie van Landbouw, N. e. (2021, oktober 19). *Nature-2000*. Opgehaald van Nature-2000: <https://www.natura2000.nl/>

Noord-Brabant, P. (2017). *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming*. 's-Hertogenbosch: Provincie Noord-Brabant.

Geraadpleegde Websites

- www.waarneming.nl.
- www.bij12.nl.
- www.ndff.nl.
- www.verspreidingsatlassen.nl.
- www.vogelbescherming.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Bijlage 2: Conclusie quickscan

Bijlage 3: Kadastrale kaart

Bijlage 1: Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) vervangt sinds 1 januari 2017 drie wetten; Flora- en faunawet, de Boswet en Natuurbeschermingswet 1998. De Wnb is verantwoordelijk voor de bescherming van Nederlandse natuurgebieden, flora en fauna en houtopstanden. Provincies bepalen binnen het kader van de Wnb het natuurbeleid binnen hun gebied. Dat doen zij aan de hand van nationale en internationale regels. Onder de Wnb worden natuurgebieden, soorten en houtopstanden beschermt.

Zorgplicht

Het is ieder zijn plicht om rekening te houden met in het wild levende flora en fauna, aangeduid als de zorgplicht, voor zowel beschermde als niet beschermde flora en fauna en hun directe leefomgeving. Wanneer een ruimtelijke ontwikkeling gepland staat die mogelijk gevolgen kan hebben voor de natuurwaarden, moeten de betrokkenen zich op de hoogte te stellen van de in het plangebied aanwezige natuurwaarde en kwetsbaarheid. De ruimtelijke ontwikkelingen kunnen namelijk gevolgen hebben voor deze natuurwaarden. De zorgplicht is als volgt beschreven in artikel 1.11. van de Wet natuurbescherming:

- Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- De zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - Dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel.
 - Indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Indien de zorgplicht niet wordt nagekomen, bijvoorbeeld door werkzaamheden uit te voeren zonder maatregelen te treffen om eventuele slachtoffers te beperken, kan het bevoegd gezag handhavend optreden.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een netwerk van beschermde natuurgebieden binnen Europa ter behoudt en bevordering van biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden welke zijn aangewezen onder de Vogel- en Habitatrichtlijnen. Per Natura 2000-gebied zijn richtlijnen opgesteld welke soorten en habitattypen dient te worden beschermd. Voor Natura 2000-gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen en Nederland is verplicht om zowel soorten als habitattypen in een gunstige staat van instandhouding te houden of brengen. De instandhoudingsdoelstellingen zijn in aanwijzingsbesluiten opgenomen voor Natura 2000-gebieden en worden per gebied in een beheerplan uitgewerkt.

Er zijn verschillende handelingen of activiteiten binnen en buiten beschermde natuurgebieden die invloed kunnen hebben op een natuurgebied en verboden zijn, tenzij door het bevoegd gezag hier vergunning voor is verleend. Hierbij wordt het 'nee, tenzij' principe gebruikt. Dit zijn handelingen of activiteiten die de kwaliteit van de natuurlijke habitats kunnen verslechteren of een significant verstoringseffect kunnen hebben op de habitats van de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie. Regulier beheer en bestaand gebruik zijn opgenomen in Natura 2000-beheerplannen. Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen ontheffing te worden aangevraagd.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen bekend als Ecologische Hoofdstructuur) bevat een netwerk van bestaande en aan te leggen natuurgebieden in Nederland. Het NNN heeft als doel om een samenhangend netwerk aan natuur te realiseren en hiermee de achteruitgang van natuurgebieden en biodiversiteit tegen te gaan. Dit wordt gerealiseerd door natuurgebieden, in de meeste gevallen Natura 2000-gebieden, te vergroten of met elkaar te verbinden door middel van inrichting en beheer van aangrenzende of aanliggende landbouwgrond of door verwerving. De Provincies zijn sinds 2014 verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstellingen van de NNN-gebieden in een verordening (vaak natuurbeheerplan). Ook het Natuurnetwerk Nederland maakt voor werkzaamheden gebruik van het 'nee, tenzij' principe.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken.
- Gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd.
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer.
- Alle Natura 2000-gebieden.
- Alle grote wateren (grote rivieren, Deltawateren, IJsselmeergebied en Waddenzee) en de gehele Noordzee.

In tegenstelling tot de meeste natuurgebieden, is het Rijk verantwoordelijk voor de grote wateren. Aanvullend aan de bovenstaande natuurgebieden, zijn de Ecologische Verbindingszones (EVZ) ook onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Deze zones verbinden natuurgebieden met elkaar, om het migreren van flora en fauna mogelijk te maken.

Het Natuurnetwerk Nederland moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Soortenbescherming

Beschermingsregimes

Onder de Wnb zijn soorten beschermd van de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (1979) Habitatrichtlijn (1992) en de verdragen van Bern en Bonn. Daarnaast zijn er nog 'andere soorten' die beschermd zijn op nationaal niveau. In Nederland zijn alle vogelsoorten welke van nature voorkomen in Nederland, ruim 700 soorten, beschermd. Tevens worden ongeveer 230 andere Europese en nationale soorten beschermd. In de Vogelrichtlijn zijn vogelsoorten opgenomen waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Enkele provincies, zoals Limburg en Overijssel, hebben hun eigen lijst van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten.

In de Vogelrichtlijn zijn jaarrond beschermde nesten in vijf categorieën verdeeld:

- **Categorie 1:** Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
- **Categorie 2:** Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing.
- **Categorie 3:** Nesten van vogels (niet-koloniebroeders), die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
- **Categorie 4:** Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
- **Categorie 5:** Vogels met jaarrond beschermde nesten bij ecologisch zwaarwegende redenen. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan. Deze soorten beschikken over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen wanneer de omstandigheden daar aanleiding voor geven.

Verbodsbepalingen

Elk van de beschermingsregimes in de Wnb kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten vrijstelling of ontheffingen. Onderstaand zijn de verbodsbepalingen beschreven:

Vogelrichtlijn

Het is verboden om:

- Opzettelijk vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen.
- Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben.
- Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn

Onder de soorten van de Habitatrichtlijn vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn.

Het is verboden om:

- Opzettelijk dieren te doden of te vangen.
- Opzettelijk dieren te verstoren.
- Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen.
- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
- Dieren of planten te verkopen, vervoeren voor verkoop, verhandelen, ruilen of te koop of te ruil aan te bieden. Met uitzondering van gefokte dieren of gekweekte planten.

Andere soorten

Het is verboden om:

- Opzettelijk dieren te doden of te vangen.
- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Verbodsbepalingen voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten nagenoeg één op één aan bij bepalingen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Dit houdt in dat de verbodsbepalingen niet overtreden mogen worden tenzij een ontheffing wordt verleend (het 'nee, tenzij-principe'). Afwijken van de verbodsbepalingen is mogelijk wanneer aan de volgende drie criteria voor ontheffing of vrijstelling wordt voldaan:

- Het is alleen toegestaan om van een verbodsbepaling af te wijken wanneer er geen andere bevredigende oplossingen van de handeling mogelijk is.
- Er moet een in de wet benoemd belang zijn tegenover de afwijking van het verbod. In de wet is voor verschillende beschermingsregimes aangegeven wat deze belangen inhouden (b.v. Volksgezondheid of openbare ruimte).
- De ingreep mag geen afbreuk zijn voor de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Wanneer aan deze drie eisen is voldaan, kan de ontheffing worden verleend. Tevens zijn voor bepaalde handelingen een vrijstelling mogelijk, zoals in de vorm van een gedragscode of provinciale verordening.

Houtopstanden

Deze bescherming richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend.

Bij houtopstanden groter dan tien are of twintig rijbomen, buiten de bebouwde kom, geldt een meldplicht en een herplantingsplicht. Daarnaast is een mogelijke oplegging van een kapverbod ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden van toepassing. Het is verplicht om de melding minstens vier weken voor de kap bij het bevoegd gezag in te dienen. Daarnaast is het bij een herplantingsplicht verplicht om de houtopstand binnen drie jaar op dezelfde grond te herplanten. Indien dit niet mogelijk is, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie. De provincie toetst vervolgens of herplanting op een andere locatie mogelijk is. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

In overeenstemming met artikel 4.1 van de Wnb zijn de onderstaande houtopstanden uitgezonderd van bescherming en is hier geen sprake van een meld- of herplantplicht:

- Houtopstanden binnen de bebouwde kom.
- Houtopstanden op erven of in tuinen.
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden.
- Naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar.
- Kweekgoed:
 - Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen.
 - Beplantingen langs waterwegen, en
 - Eenzijdige beplantingen langs landbouwgronden.
- Het dunnen van een houtopstand.
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa indien zij:
 - Ten minste eens per tien jaar worden geoogst.
 - Bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid.
 - Bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter.
 - Zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Bijlage 2: Conclusie Quicksan Flora en Fauna

Soortgroep	Soort	Maatregelen
Grondgebonden zoogdieren	n.v.t.	-
Vleermuizen	Gebouwbewonende en boombewonende soorten	Nader onderzoek naar gebouwbewonende en boombewonende soorten
Vogels	Algemene broedvogels	Niet in het broedseizoen (15 mei t/m 15 juli) kappen of de bomen controleren vóór de werkzaamheden
Reptielen	n.v.t.	-
Amfibieën	n.v.t.	-
Vissen	n.v.t.	-
Flora	n.v.t.	-
Ongewervelden	n.v.t.	-

Houdt rekening dat de zorgplicht altijd van toepassing is en eist om voorzichtig te handelen met alle voorkomende flora en fauna. Ook als een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bijlage 3: Kadastrale kaart

Bijlage 3 Kadastrale kaart
percelen 6188, 7797, 7798, 7962 en 8334, sectie M

